

Beleidsplan Stichting Gast periode 2026-2028

**Geen mens
is illegaal**

Maart 2026

ILLEGAAL

Ze zijn onzichtbaar, schaduwen op straat;

ze zijn onzichtbaar, ze mogen er niet zijn, maar komen wel bij me binnen, raken me met hun verhalen, angst en verdriet zijn verstaanbaar in alle talen, want een mens is een mens met of zonder papieren.

Ze staken stiekem de Styx over in gammele bootjes; oorlog en ellende achterlatend, wanhopig op zoek naar hoop, naar veiligheid, een toekomst, naar een land dat hen een helpende hand, een leven kan geven; het beloofde land over de zee en achter de hekken, de muur van onverschilligheid.

Ze klopten aan en kwamen binnen; onwelkom want asielzoeker, vreemdeling, gekleurd, moslim zeker of Arabier; wat moet dat hier?, ben je gemarteld of alleen vervolgd?, hoe vaak werd je verkracht en vermoord?, ze worden verhoord maar niet geloofd, kun je dat bewijzen?, met documenten?; hun wonden moeten zwart op wit staan om rood te mogen bloeden.

En dan begint het lange wachten in ledigheid; de tijd van onzekerheid tussen hoop en vrees, tussen wal en schip, ellenlang slepende juridische en bureaucratische procedures die langzaam verzanden zonder land in zicht; gelukszoeker, daar is de deur!

De deur naar een uitzichtloos, rechteloos leven in een onveilige, vijandige omgeving; de deur naar een naamloos bestaan in de marge, in de schaduw, het schemergebied tussen de regels die je bestaan zowel ontkennen als verbieden; onzichtbaar, ongedocumenteerd, illegaal.

Ze mogen er niet zijn maar zijn er wel; ze kloppen bij me aan voor onderdak, voedsel, kleding, zorg en medemenselijkheid, ze kloppen aan en komen binnen, machteloos plak ik een klein pleistertje op open wonden en hoop dat het wat helpt, geprivilegieerd als ik ben heb ik toch weinig meer te bieden dan een laatste strohalm.

En een luisterend oor, een plek waar je weer mens mag zijn, je naam genoemd wordt en je wordt gezien, een uitgestoken hand in een ongastvrij land; klop en kom binnen, eet, drink, praat, lach, huil, dans en leef met mij, mijn broeder, zuster, mijn medemens met of zonder papieren; illegaal? geen mens is illegaal!

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK.....	1
2.1 ALGEMEEN.....	1
2.2 SITUATIE IN NIJMEGEN.....	2
3. WAT WIJ TE BIEDEN HEBBEN.....	2
3.1 MISSIE.....	2
3.2 VISIE.....	3
3.3 AMBITIES.....	3
4. PROGRAMMA'S EN ACTIVITEITEN.....	4
4.1 ONDERSTEUNING.....	4
4.1.1 <i>Wat we concreet willen bereiken</i>	5
4.2 PERSPECTIEF.....	5
4.2.1 <i>Stand van zaken</i>	6
4.3 DRAAGVLAK.....	8
4.3.1 <i>Stand van zaken</i>	8
4.4 BELANGENBEHARTIGING.....	9
4.4.1 <i>Stand van zaken</i>	9
4.5 PROFESSIONALISERING.....	10
4.5.1 <i>Stand van zaken</i>	10
5. SAMENWERKING.....	10
6. FINANCIËN.....	11
7. ORGANISATIE.....	14
7.1 ALGEMEEN.....	14
7.2 VEILIGE OMGEVING.....	14
8. RISICO'S EN MAATREGELEN.....	15

1. INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan van Stichting Gast voor de periode 2026-2028. De volgende onderdelen komen daarin aan de orde.

In hoofdstuk 2 maken we kennis met onze doelgroep, de ongedocumenteerden in Nijmegen en omgeving. Dit is een groep van mensen met uiteenlopende achtergronden en aspiraties. We schetsen in dit hoofdstuk de belangrijkste problemen waar deze groep tegenaan loopt.

In hoofdstuk 3 gaan we in op de kansen die we deze groep kunnen bieden. Daarbij wordt teruggerepen op onze missie en visie. In dit hoofdstuk schetsen we tevens onze ambities voor de komende jaren.

Deze ambities worden nader uitgewerkt in hoofdstuk 4. Per beleidsonderdeel komt de stand van zaken ter sprake gevolgd door wat we concreet willen bereiken.

In haar werkzaamheden staat Stichting Gast niet alleen. In hoofdstuk 5 gaan we in op de samenwerking die we zijn aangegaan met partners zowel op lokaal als nationaal niveau.

In hoofdstuk 6 gaan we in op financiële zaken. Over welk middelen kunnen we beschikken. Hoe ziet onze meerjarenraming er voor de nabije toekomst uit.

In hoofdstuk 7 komt de organisatie ter sprake. Welke zijn de belangrijkste spelers binnen onze organisatie en hoe zijn de verantwoordelijkheden verdeeld? Ook gaan we in op de vraag hoe we een veilige werkomgeving willen realiseren.

Hoofdstuk 8 belicht tenslotte de risico's waarmee we de komende jaren te maken hebben en hoe we deze risico's denken te minimaliseren.

2. MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK

2.1 Algemeen

Ongedocumenteerden zijn mensen zonder een geldige verblijfsvergunning. Schattingen over de omvang van deze groep lopen sterk uiteen. Recent onderzoek van de Universiteit Utrecht schat dat tussen medio 2017 en medio 2018 circa 23.000 tot 58.000 mensen zonder geldige papieren in Nederland verbleven.

Tot de groep ongedocumenteerden behoren mensen van wie de vergunning is verlopen en staatlozen die niet kunnen terugkeren naar hun land van geboorte. Zij hebben geen verblijfsvergunning gekregen of zijn deze weer kwijtgeraakt. Naast de groep mensen zonder papieren die nog in een procedure zit en dus niet hoeft te vertrekken, is er ook een groep ongedocumenteerden die om diverse redenen, ondanks hun rechteloosheid, besluit in Nederland te blijven. Denk daarbij aan afgewezenen die proberen door het aanleveren van nieuw bewijs alsnog een verblijfsvergunning te verkrijgen.

Denk daarbij ook aan de groep van wie de aanvraag is afgewezen omdat Nederland niet het eerste land was waar zij hun aanvraag hebben ingediend.

Denk daarbij ten slotte aan gezinsmigranten die graag bij hun familie willen verblijven, maar hierin niet slagen omdat de regels voor toelating te streng zijn. Verder is er een

groep mensen die wel zou willen terugkeren, maar voor wie dit onmogelijk is omdat zij geen reisdocumenten hebben en de ambassade weigert deze te verstrekken.

De positie van ongedocumenteerden is uiterst kwetsbaar. Zij zijn uitgesloten van sociale voorzieningen en kunnen zich niet tegen ziektekosten verzekeren. Zij kunnen evenmin legaal werk verrichten, omdat zij niet over een sofinummer (BSN-nummer) beschikken. Onderzoek van de ombudsman Amsterdam (2010) wijst erop dat zij door hun kwetsbare positie en doordat zij onder de radar leven, een gemakkelijk doelwit vormen voor allerlei vormen van uitbuiting. Hierdoor ontstaan ongewenste situaties die ook ondermijnend werken.

Ongedocumenteerden hebben wel recht op 'bed, bad en brood'. Het Europese Comité voor Sociale Rechten sprak in 2014 uit dat Nederland, door bepaalde migranten uit te sluiten van opvang, de rechten schendt die in het Europees Sociaal Handvest zijn vastgelegd. De uitspraak bepaalde dat ongedocumenteerden het risico lopen op ernstige, onherstelbare schade als zij worden uitgesloten van toegang tot onderdak, voedsel en kleding, omdat deze tot de basale levensbehoeften behoren. Daarom moet Nederland ook aan deze groep deze levenscondities bieden. Deze verplichting is onvoorwaardelijk; zo mag de overheid bijvoorbeeld niet eisen dat de ongedocumenteerde meewerkt aan terugkeer voordat opvang wordt geboden.

Het kabinet Schoof heeft echter aangekondigd de steun aan deze bed-bad-en-broodregeling te willen stopzetten. Het recent aangetreden kabinet Jetten lijkt deze lijn te willen voortzetten. De groep die voorheen van deze regeling gebruikmaakte, dreigt hierdoor alsnog op straat te belanden. Een andere bedreiging voor de positie van ongedocumenteerden is de EU-wet- en regelgeving die halverwege 2026 van kracht wordt.

2.2 *Situatie in Nijmegen*

Ook in Nijmegen en omgeving woont een groep ongedocumenteerden, naar schatting tussen de 200 en 400 mensen, die geen recht heeft op onderdak, werk, onderwijs en sociale voorzieningen. Deze mensen vallen buiten het systeem en leven in een kwetsbare situatie. Een aantal van hen belandt op straat. Zij kampen met ernstige psychische en sociale problemen als gevolg van hun vlucht en de onzekerheid over hun toekomst. Eenzaamheid en verslaving kunnen daarbij optreden.

3. WAT WIJ TE BIEDEN HEBBEN

3.1 *Missie*

Stichting Gast is in 2000 opgericht om ondersteuning te bieden aan de groep afgewezen asielzoekers die na de sluiting van de AZC's in Groesbeek geen onderdak in andere AZC's kon vinden. Onze stichting wil ongedocumenteerde vluchtelingen met een aantoonbare binding met Nijmegen helpen bij het opbouwen van een menswaardig bestaan.

3.2 Visie

Stichting Gast wil de leefsituatie van ongedocumenteerden in Nijmegen versterken door ervoor te zorgen dat zij daadwerkelijk kunnen meedoen en gebruik kunnen maken van de basisvoorzieningen die voor alle inwoners van Nijmegen gelden. Daarbij gaat het uitdrukkelijk om onderdak, toegang tot onderwijs, gezondheidszorg, juridische ondersteuning, vervoer, cultuur en recreatie. Op deze wijze wordt voldaan aan artikel 1 van onze Grondwet, dat luidt: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld.'

Tevens wil Stichting Gast zorg dragen voor de veiligheid van ongedocumenteerden, die door op handen zijnde wet- en regelgeving steeds meer gevaar dreigen te lopen.

3.3 Ambities

De invoering van de asielnoodmaatregelenwet in combinatie met het EU-migratiepact zal ertoe leiden dat meer mensen om hulp zullen vragen bij Stichting Gast. Voor de komende periode (2026–2028) gelden op de diverse deelterreinen de volgende ambities.

Directe ondersteuning

We blijven voorzien in de basisbehoeften van onze Gasten die in schrijnende omstandigheden verkeren door hen onderdak, voeding, medische en juridische zorg en leefgeld te bieden. We informeren onze gasten over hun rechten en ondersteunen hen bij het verkrijgen van toegang tot voorzieningen. Het is denkbaar dat de vragen om ondersteuning van de kant van ongedocumenteerden de komende jaren zullen veranderen. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek dat wij in samenwerking met de Radboud Universiteit uitvoeren naar de toekomstige hulpvraag van ongedocumenteerden, bepalen we welke vormen van hulpverlening aansluiten bij hun behoeften.

Perspectief

We blijven onze gasten ondersteunen bij het werken aan hun toekomstperspectief, om hun zelfredzaamheid in de Nederlandse samenleving of elders te versterken. Naast deelname aan onze activeringsprojecten stimuleren we hen om actief op zoek te gaan naar een eigen levensbestemming, naar activiteiten en scholing buiten onze organisatie en naar een plek om te leven en te wonen.

Draagvlak en belangenbehartiging

Zeker in het huidige politieke klimaat willen we het draagvlak onder de Nijmeegse bevolking voor de activiteiten van onze organisatie vergroten door onze zichtbaarheid te versterken, campagnes te ontwikkelen, voorlichting te geven en begrip te kweken voor de schrijnende positie van ongedocumenteerden. Jaarlijks wordt vastgesteld welke doelgroepen we daarvoor benaderen.

Wij streven ernaar dat ongedocumenteerde stadsgenoten volwaardig kunnen meedoen in de Nijmeegse samenleving en daarbij gebruik kunnen maken van de basisvoorzieningen die voor elke Nijmegenaar gelden.

Wij willen zichtbaar zijn als organisatie die opkomt voor de belangen van onze doelgroep door invloed uit te oefenen op de lokale politieke en maatschappelijke omgeving. Een actieve lobby richting de gemeentepolitiek is hiermee nauw verbonden.

Professionalisering en deskundigheidsbevordering

Gezien de ambities en de uitbreiding van werkzaamheden die daarvan het gevolg zijn, zijn verdere professionalisering van onze organisatie en deskundigheidsbevordering onontbeerlijk.

4. PROGRAMMA'S EN ACTIVITEITEN

4.1 Ondersteuning

4.1.1 Stand van zaken

Sinds 2000 ondersteunt Stichting Gast jaarlijks zo'n 30 tot 35 gasten en 100 bezoekers. Voor een aantal van hen bestaat nog een juridisch perspectief op legaal verblijf in Nederland, maar zij komen in de tussentijd niet (meer) in aanmerking voor opvang of steun door de overheid.

Van de mensen die bij ons aankloppen, krijgt een deel intensieve begeleiding als gast. Aan de overige bezoekers wordt incidenteel hulpverlenend.

Criteria voor Gasten

Om gast te kunnen worden, moet de hulpvrager uiteraard deel uitmaken van de groep ongedocumenteerden. In het verlengde hiervan moet er sprake zijn van de bereidheid om te werken aan een toekomstperspectief. In een enkel geval, waarin sprake is van hoge kwetsbaarheid, neemt Stichting Gast mensen aan die niet of nauwelijks aan een toekomstperspectief kunnen werken.

Binding met de regio Nijmegen gold voorheen ook als toelatingscriterium. Dit wordt tegenwoordig soepel gehanteerd, zeker als er plek over is. Voor de groep ongedocumenteerde vrouwen met een kind wordt sowieso een uitzondering op deze regel gemaakt, omdat voor hen elders in het land nauwelijks opvang beschikbaar is.

Voordat iemand als gast wordt geaccepteerd, vindt eerst een gesprek plaats met de intakecommissie. Op basis van dit gesprek en de beschikbare informatie neemt de intakecommissie een besluit. Het bestuur toetst of de procedure goed is gevolgd en of ondersteuning financieel mogelijk is.

Ondersteuningspakket voor Gasten

Wanneer de hulpvrager na een intakeprocedure als gast wordt geaccepteerd, kan hij of zij voor een gelimiteerde periode rekenen op onderdak, leefgeld, dagbestedingsactiviteiten en begeleiding. Sommigen krijgen onderdak op een van de adressen van Stichting Gast, anderen wonen elders en ontvangen financiële huursteun.

Stichting Gast beschikt momenteel over vijf panden met in totaal 22 bedden en twee particuliere opvangplekken bij mensen in de stad. Daarnaast wordt gasten toegang geboden tot medische, juridische en maatschappelijke bijstand, evenals een vergoeding van de daarvoor gemaakte kosten.

Samen met een gastbegeleider maken de gasten in de eerste drie maanden van hun verblijf een plan van aanpak, waarin het toekomstperspectief is vastgelegd. Dit plan wordt regelmatig geëvalueerd.

Daarnaast worden regelmatig informatiebijeenkomsten aangeboden, gericht op toekomstoriëntatie en op het leven zonder geldige verblijfspapieren.

Uiteindelijk neemt elke gast een besluit over het (leer)traject dat hij of zij gaat volgen om te werken aan een economisch zelfstandige toekomst, in Nederland, in het land van herkomst of elders.

Criteria voor overige hulp

Naast de hulp aan gasten bieden we hulp aan bezoekers in acute noodgevallen. Deze hulp is relatief beperkt. Sommige bezoekers komen al jaren incidenteel met hulpvragen.

Daarnaast wordt incidenteel hulp geboden aan ex-gasten om de overstap naar de samenleving succesvol te laten verlopen en hen in staat te stellen in hun eigen onderhoud te voorzien. In al deze gevallen adviseert de algemeen coördinator het bestuur over de te nemen besluiten.

4.1.1 Wat we concreet willen bereiken

De komende periode willen we:

In aanvulling op ons huidige huisvestingsaanbod en de huurondersteuning die wij bieden, dit aanbod uitbreiden met woonruimte voor verschillende doeleinden, waaronder tijdelijke opvang, noodopvang en/of het creëren van een veilige overgangssituatie (5 kamers), en extra incidentele huurondersteuning (voor 5 gasten);

In samenwerking met de Radboud Universiteit onderzoek verrichten naar de omvang en aard van de toekomstige hulpvraag van ongedocumenteerden;

Vaststellen hoe we in de toekomst ons huidige ondersteuningsaanbod verder kunnen verfijnen;

Inspelen op veranderende wetgeving vanuit de EU.

4.2 *Perspectief*

4.2.1 Stand van zaken

Stichting Gast helpt haar gasten in beweging te blijven en dreigend isolement te doorbreken. Dit gebeurt onder meer in de Kleurrijke Tuin, de Fietsenwerkplaats, het Gastcafé, het Naaicafé en het Kapperscafé.

Kleurrijke tuin

Stichting Gast mag kosteloos gebruikmaken van een tuin van de Stichting Overal, die een kringloopwinkel exploiteert. Het aantal gasten dat in de tuin komt werken, varieert jaarlijks van 10 tot 15 personen.

De meerwaarde van het tuinwerk ligt vooral in de mogelijkheid om laagdrempelig in te stromen. Mensen komen hier psychisch tot rust. De tuin biedt structuur in hun dagelijks leven en zorgt voor lichamelijke inspanning, en helpt hen om aan een toekomstperspectief te werken. Naast tuinvaardigheden verwerven de tuiniers ook sociale vaardigheden, zoals samenwerken, hulpvaardigheid en het nakomen van afspraken.

Het opkweken en verkopen van zelfgekweekte producten geeft de gasten veel voldoening. Deze worden vervolgens gebruikt voor het bereiden van maaltijden in het gastcafé.

In de tuin leren deelnemers van elkaar. Iedereen brengt eigen ervaringen en kennis mee en deelt deze.

Fietsenwerkplaats

In de fietsenwerkplaats worden fietsen gerepareerd, waarvan een deel ten goede komt aan onze gasten en bezoekers en een ander deel aan het publiek wordt verkocht. In de fietsenwerkplaats werken twee vrijwilligers die regelmatig cursussen geven aan gasten. Het is voor deze gasten een plek om te leren en dagstructuur en arbeidsritme te ontwikkelen.

De kosten worden mede gedekt door reparaties van fietsen. Het is een plek waar mensen met weinig inkomsten (veel studenten en statushouders) goedkoop een fiets kunnen kopen of laten repareren.

Gastcafé

Het grootste deel van het jaar is het Gastcafé open op maandagavond. Er is altijd koffie en thee met iets lekkers, en een gezamenlijke maaltijd die is klaargemaakt door en voor gasten. Onderling contact en uitwisseling tussen de diverse groepen die binnen Gast actief zijn, maken het tot plezierige bijeenkomsten.

Naaicafé

Samen met De Klinker is Stichting Gast een Naaicafé gestart waar mensen kunnen leren omgaan met een naaimachine, nieuwe kleding kunnen maken en kleding kunnen repareren en verstellen.

Dit initiatief loopt goed; er komt een diverse groep bezoekers en deelnemers op af. Het biedt gasten en bezoekers de mogelijkheid om hun naaivaardigheden te vergroten, hun netwerk uit te breiden en een gezellige middag door te brengen.

Kapperscafé

Hier kunnen gasten en bezoekers gratis hun haar laten knippen. Andere mensen kunnen dit doen tegen een donatie aan Stichting Gast.

Externe partners

Ter versterking van de activering werkt Stichting Gast nauw samen met het Huis van Compassie. STEP biedt onze gasten en bezoekers de mogelijkheid om te blijven deelnemen aan Nederlandse taallessen. Kennis van de Nederlandse taal is van groot belang om te kunnen communiceren. Dit helpt bij de opbouw van een netwerk, het actief worden in de maatschappij en het nadenken over een toekomstperspectief.

Sinds een aantal jaren laat het ROC Nijmegen een beperkt aantal studenten zonder rechtmatig verblijf in Nederland toe. Daarnaast zijn er bedrijven en organisaties in Nijmegen die bereid blijven om gasten en bezoekers praktijkleerplekken aan te bieden. Officiële stageplekken zijn in de gemeente Nijmegen voor mensen zonder verblijfsstatus nog niet mogelijk. Gasten en bezoekers zijn hiervoor afhankelijk van de inzet en bereidheid van werkgevers.

4.2.2 Wat we concreet willen bereiken

- We bieden al onze gasten mogelijkheden om aan de slag te gaan via ons eigen activeringsaanbod of door zelf activiteiten op te pakken;
- We beoordelen ons bestaande aanbod van de Kleurrijke Tuin, de Fietsenwerkplaats, het Gastcafé en het Naaicafé op de bijdrage aan het werken aan perspectief en passen dit zo nodig aan;
- We realiseren in samenwerking met verwante organisaties (zoals het Huis van Compassie) extra activeringsplekken;
- We ondersteunen onze gasten en bezoekers bij deelname aan cursussen en het reguliere onderwijsaanbod en onderzoeken of we nieuwe plekken kunnen creëren;
- We gaan op zoek naar nieuwe stage- en activiteitenplekken.

4.3 **Draagvlak**

4.3.1 Stand van zaken

Zichtbaarheid in de stad

Om bekendheid en bewustzijn te creëren en te behouden, neemt Stichting Gast deel aan diverse activiteiten of organiseert deze zelf. Gast is elk jaar tijdens de Vierdaagsefeesten aanwezig met een activiteit.

Ook zijn wij regelmatig te zien met informatiestands op (rommel)markten die door kerken en andere instellingen worden georganiseerd. Jaarlijks wordt een collecteweek gehouden, waarin onze vrijwilligers samen met een gast langs de Nijmeegse deuren gaan. Stichting Gast neemt daarnaast deel aan sportieve activiteiten die worden georganiseerd tijdens de Nacht van de Vluchteling en de Zevenheuvelenloop.

Informatieverstrekking

Voor de informatieverstrekking hanteren we diverse kanalen. Actuele informatie is te vinden op onze website en wordt verspreid via sociale media en de externe nieuwsbrief, die elk kwartaal wordt verstuurd.

De afgelopen jaren zijn we ook gestart met een lezingenreeks, waarbij de problematiek van migratie vanuit diverse invalshoeken wordt belicht. De lokale pers wordt door ons actief benaderd bij actueel nieuws over onze doelgroep en het werk van onze stichting.

Voorlichtingsmateriaal

Stichting Gast besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van adequaat voorlichtingsmateriaal over de positie van ongedocumenteerden in Nijmegen.

Zo zijn onze folders vernieuwd. Ook is in opdracht van Stichting Gast een korte voorlichtingsfilm gemaakt over onze doelgroep en de inzet die Stichting Gast voor hen levert. Vooruitlopend op het 25-jarig bestaan van de stichting is een boek samengesteld met verhalen van ongedocumenteerden en hun achtergrondsituatie.

Momenteel participeren onze vrijwilligers in een landelijk project dat tot doel heeft de negatieve stereotiepe beeldvorming van ongedocumenteerden te doorbreken.

Educatie

Incidenteel worden we benaderd door hogescholen om informatie te geven over de positie van ongedocumenteerden en het werk van onze stichting. Dit biedt ons een uitgelezen mogelijkheid om vooroordelen over onze doelgroep en de zogenaamde asielcrisis te bestrijden. We stellen daarnaast vast dat onze groep donateurs en sympathisanten vergrijsst.

Daarom is het van groot belang dat wij ons richten op een jongere doelgroep.

4.3.2 Wat we concreet willen bereiken

- Naast onze gebruikelijke voorlichtingskanalen (niewsbrief, folders) verbeteren we de inzet van sociale media;
- In onze voorlichting streven we ernaar de stereotiepe beeldvorming over ongedocumenteerde mensen te doorbreken;
- We intensiveren onze contacten met de lokale pers en media om hen regelmatig te voorzien van nieuws dat betrekking heeft op onze doelgroep;
- We continueren de komende jaren onze lezingenreeks over de vluchtelingenproblematiek;
- We breiden onze activiteiten op buurtniveau verder uit;
- We bouwen een netwerk op om Nijmegen als 'sanctuary city' op de kaart te zetten.

4.4 Belangenbehartiging

4.4.1 Stand van zaken

Stichting Gast voert regelmatig acties om de positie van ongedocumenteerden in Nijmegen te verbeteren. We benaderen actief ambtenaren van de gemeente Nijmegen met voorstellen voor beter beleid ten aanzien van onze doelgroep, en ook het omgekeerde is het geval. Daarnaast lobbyen we bij politieke partijen in de Raad voor meer aandacht voor onze doelgroep.

Ons streven daarbij is om Nijmegen als 'sanctuary city' op de kaart te zetten. Dit houdt in dat de gemeente weigert mee te werken aan de deportatie van ongedocumenteerden, waarmee hun basale veiligheid wordt geboden. Dit betekent ook dat deze doelgroep toegang krijgt tot alle gemeentelijke diensten.

4.4.2 Wat we concreet willen bereiken

- We willen Nijmegen als 'sanctuary city' op de kaart zetten. Daarmee wordt onvrijwillige uitzetting van onze doelgroep voorkomen. Tevens verzekeren we daarmee dat zij toegang krijgen tot gemeentelijke voorzieningen;
- Voor de gemeente Nijmegen zijn wij een vanzelfsprekende gesprekspartner voor de beleidsontwikkeling ten aanzien van ongedocumenteerden;
- Bij de belangrijkste politieke fracties in de Raad beschikken we over een vaste contactpersoon.

4.5 Professionalisering

4.5.1 Stand van zaken

Enkele jaren geleden zijn wij ertoe overgegaan om naast de groep vrijwilligers een coördinator aan te stellen. In 2025 is een tweede beroepskracht aangesteld voor een klein aantal uren per week, om de landelijke en lokale campagnes rondom beeldvorming en positieversterking beter vorm te kunnen geven.

In het verlengde hiervan hebben we vrijwilligers in staat gesteld cursussen te volgen ter vergroting van hun deskundigheid. Voorbeelden daarvan zijn de Mental He-

alth First Aid-cursus en een training Krachtwerk. Dit had een betrekkelijk incidenteel karakter. Gezien onze ambities en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden is op beide onderdelen versterking nodig.

4.5.2 Wat we concreet willen bereiken

- Jaarlijks wordt een plan opgesteld waarin de behoefte aan deskundigheidsbevordering wordt geschetst. Daarin wordt een opsomming gegeven van de te verzorgen trainingen en workshops. Daarvoor wordt ook aanvullende subsidie aangevraagd;
- Onze begeleiders (van gasten) krijgen voorafgaand aan hun werk een training.

5. SAMENWERKING

Stichting Gast werkt intensief samen op lokaal en nationaal niveau. Op beide niveaus versterkt de samenwerking de positie van Gast en haar gasten. Lokaal is er veel samenwerking met met name maatschappelijke organisaties die ongedocumenteerde stadsgenoten ondersteunen of openstaan om dit te doen. Voorbeelden zijn Dokters van de Wereld, VluchtelingenWerk, SNOV, Wereldvrouwenhuis, Huis van Compassie en STEP. Daarnaast zijn er samenwerkingen met hobby- en wijkcentra, MBO-, HBO-instellingen en de universiteit, LUX, De Kaaij en vele anderen. Ook de gemeente is een belangrijke samenwerkingspartner.

Op landelijk niveau is Gast aangesloten bij het Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning en bij het actienetwerk van het Kansfonds. In beide netwerken wordt intensief samengewerkt om de positie van ongedocumenteerde mensen te verbeteren. Gast neemt in een aantal projecten een actieve rol. Voorbeelden hiervan zijn Shared Visions (rondom beeldvorming), DreamersNL (over de positie van jongeren en jongvolwassenen) en het ExpertiseNetwerk Ongedocumenteerden, een kennisplatform voor organisaties die ongedocumenteerde mensen ondersteunen.

Wat wij concreet willen bereiken

- Interne deskundigheidsbevordering van vrijwilligers met een vast (en uit te breiden) aanbod aan trainingen;
- Uitbreiding van lokale samenwerking;
- Bestending van samenwerking op landelijk niveau.

6. FINANCIEN

In verband met de ambities van Stichting Gast, maar ook met de te verwachten toename van het aantal ongedocumenteerden dat een beroep doet op Stichting Gast, zal vanaf 2026 jaarlijks meer geld moeten worden uitgegeven dan in voorgaande jaren.

De kosten nemen toe van circa € 280.000 in 2025 naar circa € 350.000 per jaar in de jaren 2026 t/m 2028. De belangrijkste kostenverhogingen zitten in de toename van opvangkosten, zowel wat betreft de reguliere opvangplaatsen als de eigen woonvoorzieningen die worden gecreëerd.

Daarnaast zullen de verdere professionalisering en de verhoogde inspanningen op het gebied van het verkrijgen van draagvlak, zowel onder de Nijmeegse bevolking als landelijk, ertoe leiden dat we meer geld moeten uitgeven aan tijdelijke en vaste krachten die hiervoor werkzaamheden verrichten voor Stichting Gast. Een verhoging van de loonkosten is daarbij onvermijdelijk.

Ook de inkomsten zullen in verband hiermee moeten stijgen naar hetzelfde niveau van circa € 350.000 per jaar. In de afgelopen jaren hebben we gebruik kunnen maken van een exploitatiebijdrage van het Kansfonds en een aantal legaten. Hiermee konden we de stijgende kosten in de afgelopen periode opvangen. Bovendien hebben we enige reserves kunnen creëren voor de komende jaren.

Een deel van deze reserves zal worden geormerkt voor wonen, zodat de opvangmogelijkheden in de komende jaren op peil blijven. Daarnaast gaan we ervan uit dat we in de komende drie jaar nog gebruik kunnen maken van de exploitatiebijdrage van het Kansfonds. Dat neemt niet weg dat we meer werk moeten maken van het werven en behouden van donateurs en het werven van fondsen. Hiervoor zullen we de benodigde netwerken en instrumenten ontwikkelen.

In de bijlage is in de vorm van een meerjarenbegroting gespecificeerd hoe kosten en opbrengsten zich in de komende jaren ontwikkelen.

7. ORGANISATIE

7.1 Algemeen

Stichting Gast is een organisatie die vrijwel volledig draait op de inzet van 50 gemotiveerde vrijwilligers waaronder studenten, stagiaires, werkzoekenden en pensioengenieters. Zij zijn actief als gastbegeleider, in de ondersteuning van Intake-, Fondsenwerf- of PR-commissie, kantoormedewerker, of bestuurslid. Verder werken de vrijwilligers in projecten zoals de kleurrijke tuin, de fietsenwerkplaats, het gastcafé en het naaicafé.

Naast de hierboven genoemde vrijwilligers zijn binnen Stichting Gast enkele betaalde krachten (1,8 FTE) werkzaam belast met de aansturing, ondersteuning en deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers.

Verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, de vaststelling van het beleid en afleggen van verantwoording is het bestuur.

In 2025 bestond het bestuur uit:

Pieter Gransbergen, voorzitter,

Jantien de Vries, secretaris,

Hans van den Hombergh, penningmeester,

Tessy Geurink, lid.

7.2 Veilige omgeving

We werken met ongeveer 50 vrijwilligers en drie betaalde medewerkers (gezaamenlijk 1,6 FTE). Ons spreekuur wordt jaarlijks bezocht door 150 bezoekers die niet over een geldige verblijfsvergunning beschikken. Veiligheid en integriteit vinden we dan ook erg belangrijk.

Wij streven naar een veilige en professionele omgeving voor iedereen. Grensoverschrijdend gedrag, in welke vorm dan ook, wordt niet geaccepteerd. Hieronder verstaan wij onder andere pesten, intimidatie, discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie en misbruik van macht.

Preventie

Om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Hanteren we duidelijke gedragsregels;
- Bevorderen we een open cultuur waarin respect en aanspreekbaarheid centraal staan;
- Worden medewerkers en deelnemers geïnformeerd over gewenst en ongewenst gedrag;
- Is er een aanspreekpunt (vertrouwenspersoon) beschikbaar.

Iedereen wordt aangemoedigd om zorgen of signalen tijdig te bespreken.

Klachten

Indien iemand toch grensoverschrijdend gedrag ervaart, kan er een klacht worden ingediend. Klachten worden:

- Serieus en zorgvuldig behandeld;
- Vertrouwelijk behandeld;
- Onderzocht volgens een vaste procedure;
- Afgehandeld zonder benadeling van de melder.

Waar nodig worden passende maatregelen genomen.

Privacy en AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

Bij het melden en behandelen van klachten verwerken wij persoonsgegevens. Dit gebeurt in overeenstemming met de AVG en andere geldende privacywetgeving.

Zorgvuldige omgang met gegevens

- Persoonsgegevens worden alleen verwerkt voor het doel van klachtenafhandeling;
- Wij verwerken niet meer gegevens dan noodzakelijk;
- Alleen daartoe bevoegde personen hebben toegang tot deze gegevens;
- Gegevens worden beveiligd opgeslagen en niet langer bewaard dan wettelijk toegestaan of noodzakelijk.

Rechten van betrokkenen

Betrokkenen hebben het recht op:

- Inzage in hun persoonsgegevens;
- Correctie of verwijdering van gegevens (voor zover wettelijk mogelijk);
- Beperking van de verwerking;
- Informatie over hoe hun gegevens worden gebruikt.

Vragen of verzoeken met betrekking tot privacy kunnen worden gericht aan het daarvoor aangewezen contactpunt.

We hebben daarom richtlijnen opgesteld ten aanzien van ons vrijwilligersbeleid, bestaande uit gedragsregels en een klachtenprotocol. Ook is een privacy protocol beschikbaar. De normen die daarin zijn vastgelegd, worden regelmatig besproken en geëvalueerd, zowel binnen ons team als met de mensen met wie we werken.

8. RISICO'S EN MAATREGELEN

Om onze activiteiten goed te kunnen uitvoeren houden we zicht op onderstaande risico's en onzekerheden.

Risico's	Beheersmaatregelen
De voorgenomen strafbaarstelling van ongedocumenteerde mensen dreigt de hulpverlening aan deze toch al moeilijk bereikbare groep te bemoeilijken.	Zichtbaarheid van de organisatie vergroten en leden van de doelgroep actief benaderen.
Stichting Gast is voor haar financiering sterk afhankelijk van donateurs en fondsen. Continuïteit van bijdragen hier-	Nieuwe financieringsbronnen aanboren met name door actieve benadering van de Nijmeeeegse samenleving en van

uit is niet gewaarborgd. .	nieuwe donateurs daarbinnen.
Voor de begeleiding van onze gasten zijn ook vrijwilligers met levenservaring nodig. Hier dreigt vergrijzing op te treden.	Met voorlichting en educatie moeten we ons daarom ook richten op nieuwe doelgroepen.
Ons team bestaat uit een ervaren betaalde kracht en een grote groep (circa 50) vrijwilligers. Veel kennis en expertise berust bij een beperkte groep.	Verdergaande professionalisering en deskundigheidsbevordering is nodig om onze organisatie minder kwetsbaar te maken bij mogelijk vertrek van medewerkers.